

Vapor (Primera Part)

Un relat de: [Sygbcn](#)

A punta d'alba el boletaire surt de casa, amb un bastó i un cistell. Agafa la carretera i, una estona més tard, un camí, fins que arriba a una pineda. De tant en tant s'atura. Amb el bastó aparta la pinassa i descobreix rovellons (...). Més enllà troba pinetells. Continua caminant i, en un alzinar, troba rossinyols, escarlets, cogomelles, surenys i trompetes.

La Micologia
(El perquè de tot plegat)
Quim Monzó.

VAPOR PRIMERA PART

EL MON VA COMENÇAR A DESFER-SE pels vols d'octubre de dos mil. A la meua edat, els vint-i-cinc, havia descobert que la vida interna dels éssers humans es componia de necessitats bàsiques i egoistes i de determinats costums, coses que sempre es fan igual, que sempre estan al lloc on les vas a buscar o que no hi son mai al lloc on les busques. Pautes rutinàries que fan del viure i el respirar quelcom més segur i menys aterridor.

El fet es que m'agradava que tot fos així. M'agradava aparcar el cotxe als mateixos llocs quan anava a les meves cites infal·libles: la feina, el gimnàs, el bar, les discoteques, el cinema, el metge... A cada indret tenia els meus aparcaments estipulats, fragments secrets de carrer on no hi deixava ningú l'ou, on no em molestaven per entrar o sortir i que, per regla general, distaven bastant dels edificis on desenvolupava cada activitat concreta. Fins i tot el petit passeig fins aquests punts era un costum agradable, fora sota la pluja, embolcallat de la més angoixant de les calors o amenaçat pel vent més indòmit.

Animal de costums, començava cada dia amb el ràdio-despertador sintonitzat a la mateixa emissora, la que mai posava anuncis, on prou feines parlaven i des d'on els meus grups, duets i solistes predilectes guarnien les ones amb els seus temes de sempre. Dos quarts de set.

La dutxa durava quinze minuts i l'esmorzar quinze més. Em vestia en cinc minuts, donat que ja tenia decidit des del dia anterior què em posaria l'endemà. L'aventura del trajecte matutí cap a la feina durava uns deu minuts pel que, sortint de casa cap a un quart de vuit, arribava al bar (on complementava el meu frugal esmorzar de casa amb un Donut i una altra ració de cafè amb llet) cap a dos quarts i llegia la premsa fins que faltaven deu minuts per les vuit, moment en el què abandonava l'establiment i tot xino-xano m'acostava a l'empresa per iniciar la meua jornada laboral.

Al mig dia tornava a casa i la meua mare ja em guaitava per col·locar-me el plat a taula. A la tele hi havia el mateix programa de tertúlies de cada dia amb els mateixos intel·lectuals enamorats de les seves veus i inflats de tant sentir-se a sí mateixos, emprant paraules buscades entre les pàgines d'un diccionari hores abans d'iniciar la tertúlia amb l'esperança de poder-les fer servir a la més mínima oportunitat.

La conversa de sempre:

-Has esmorzat?

-Sí mare.

-T'ho has menjat tot?

-Pare, has comprat el diari?

-Al calaix de sota la tele.

-Mare, posa'n menys que no menjaré tant.

-Aquests etarres son uns cabrons.

-Pare, abaixa el volum, si us plau.

-La pena de mort. I es queixaven del Franco... la mare que els va parir a tots plegats, no sé per què volien tanta democràcia.

Fins i tot aquests petits detalls al límit del perill de la rutina feien que la vida tingués consistència. Com les tardes a la feina on les hores s'allargaven i no acabaves mai de distribuir papers d'un cantó a l'altre de la taula, no deixaves mai d'entrar i sortir al magatzem amb els consegüents canvis de temperatura, i no deixaves mai de preguntar-te si al sortir d'allà recordaries tots els encàrrecs que encara et quedaven per fer abans que s'acabés el

dia i tot tornés a començar.

Les dues hores al gimnàs, dilluns dimecres i divendres em tonificaven el cos i em feien entaular relacions amb les mateixes persones de sempre. En aquest cas, la perspectiva de poder conèixer gent nova li donava un al·licient al desenvolupar-se silenciosament dels dies, però degut al meu tarannà reservat, aquesta perspectiva es convertia en una dificultosa prova de valor que no m'agradava afrontar sense la companyia d'una figura fixa en el meu panorama social, sense un amic dels de sempre que m'ajudés a establir-hi contacte.

Aquesta inutilitat social es traslladava als meus caps de setmana de discoteca en discoteca, sempre les mateixes, amb els mateixos "dum-dums" als altaveus, el Malibú amb pinya de costum i l'olor al tabac aliè enganxat a la roba: no lligava ni a la de tres. I no es que jo fos una espècie de monstre antisocial, no. M'encantava interrelacionar-me amb els demés. Simplement es tractava d'una violació del meu espai segur i de la meua disciplina monòtona del viure.

Al cinema, m'encantava anar-hi sol. Tenia un cert encant asseure's a la fila del darrere amb un con de crispetes a les mans i quedar-se fins al final, després que tothom hagués marxat de la sala i els crèdits desfilassin per la pantalla. M'agradava llegir-los del primer a l'últim, per intentar tenir una idea de la quantitat de gent necessària per dur a terme un projecte d'aquelles dimensions. L'experiència em feia pensar que el nombre de persones implicades en una tasca no sempre és directament proporcional a la qualitat final del producte resultant. En definitiva, la meua vida interna també es composava de necessitats bàsiques i egoistes i de determinats costums que, en el meu cas particular, no només feien del meu existir quelcom més segur i menys aterridor; també feien que tingués sentit.

Per això, quan el món, el meu món va començar a desfer-se pels vols del mes d'octubre de dos mil, tots els pilars que em subjectaven l'existència van trontollar i van començar a ensorrar-se, a quedar reduïts a runa i pols, com els estava passant als antics vapors repartits per tota la ciutat.

UNA DE LES COSES QUE SEMPRE eren al lloc on se les buscava, per ser més exactes, una de les persones que sempre eren al mateix lloc on se els buscava, era el senyor Codony. El senyor Codony, un jubilat vidu aficionat a la Micologia, prenia el seu trifàsic cada matí al mateix bar on jo feia temps fins l'hora de treballar.

El bar Santos era un forat brut i pestilent sense cap atractiu concret. La única cosa que el feia estar sempre ple, folrat de fum i soroll de converses, amb l'ambientador gratuït de tabac, entrepans i suors relliscant a l'aire, les taules sense acabar de netejar ni d'embrutar, la barra sembrada de restes de tapes o esmorzars, de cendres i sobrets de sucre fets servir, era la proximitat del local al polígon industrial on s'amuntegaven com jugadors de rugbi en mig d'una méléé les divuit indústries que hi desenvolupaven les seves diverses activitats.

En Codony tenia la seva cadira reservada. No importava quanta gent podia arribar a atapeir el bar: l'Avi Codony, com el coneixíem tots, sempre seia al mateix tamboret amb el cuir pelat, al costat de la màquina escura butxaques. Era un home d'edat incalculable per qui no el conegués. A les arrugues del seu rostre s'hi marcaven els anys de treball als vapors tèxtils, els disgustos i les alegries. Acostumava a assenyalar-se un plec d'arrugues profundes que li transformaven el front en una prolongació de la seva boina coetània -semblava tenir la mateixa edat que ell, com si li haguessin calat al cap des del mateix dia del seu naixement- i deia:

-Aquestes em van sortir l'endemà d'enterrar la meua Laia.

Tots notàvem que li faltava un pèl per posar-se a plorar i aleshores sempre hi havia algú que, aixecant la veu per sobre del Babel de converses cridava:

-Un trifàsic per l'Avi. Un de Maria!

I faltaven mans per col·locar a la barra els duros necessaris per pagar-li el beure.

Dos anys enrere, en Codony i la seva dona, la Laia, la seva Laia, travessaven un dels passos de vianants que articulen el llarg circular de cotxes al Passeig Vint-i-dos de Juliol. A les set del matí d'un dissabte, el llarg circular es transformava en el discurs d'un tartamut, amb breus i nervioses aparicions de grups de cotxes a tota pastilla: a tota pastilla el cotxe, a tota pastilla la música i a tota pastilla els ocupants.

Va ser un d'aquests conductors qui els va passar per sobre, provocant la mort instantània de la Laia i trencant-li un maluc a l'Avi Codony.

Es va donar a la fuga.

Encara, dos anys després, en Codony s'acostava cada dia a la comissaria i amb els ulls plorosos preguntava si havien aconseguit trobar-los.

Alguna vegada li havien preguntat a l'Avi què feien a les set del mati al carrer, com si encara fos culpa seva que els atropellessin.

-Els vells dormim poc i passem molt. Anàvem a buscar el pa i el diari.

Com que tots sabíem el mal que li feia parlar del tema, desviàvem sempre la conversa cap els bolets, la única passió que li quedava un cop mort el seu amor. Em semblava realment admirable el sentiment tan gran que aquell home tenia per la seva dona, i com l'havia mantingut viu amb els anys. Quan parlava de l'absència de la seva Laia, semblava un adolescent que acabés de trencar amb el seu primer amor.

-Avi -li dèiem, qui fos, era igual-, expliqui'ns allò del reig bord!

El rostre se li il·luminava i es prestava gustós a canviar de tema.

-Amanita muscaria -alliçonava-. A la mitologia grega l'anomenaven "Ambrosia" i deien que era el que menjaven les Menades abans de sortir al camp a arrasar els remats i a matar els nens tot decapitant-los. És un bolet tòxic que provoca un estat d'embraguesa desagradable. Fa venir mareigs i vòmits, al·lucinacions i deliris... i també diuen que dona potència sexual.

-I és cert?

-No ho sé, nano -reia-, però jo una vegada, fa molts anys, quan començava, en vaig agafar un parell confonent-los amb ous de reig autèntics, me'ls vaig menjar i se'm va posar com el pal d'una bandera...

Tots els habituals rèiem quan explicava sense detalls la nit boja que havien passat amb la dona gràcies a les amanita muscaria, encara que l'haguéssim sentit centenars de vegades. Era com les actuacions d'en Gila: sempre fa el mateix, però no pots evitar riure.

En Codon

y, però, deixava immediatament la broma per advertir que, després del sarau, va passar la pitjor matinada de la seva vida. Veia cucs a les parets, tenia calfreds, va vomitar deu vegades i es va passar dormint pràcticament tot l'endemà.

Un matí, en Santos, el propietari d'aquell forat pestilent, va reunir els habituals i ens va dir:

-Ahir al matí vaig veure a l'Avi molt fet pols. Cada dia passa el mateix. Venia de comissaria i, com sempre, li havien dit que continuen buscant però que, dos anys després és gairebé impossible que trobin res. Jo diria que ja fot temps que van deixar de buscar.

-Jo he vist a la tele -va dir el Mecànic (jo li deia així perquè sempre portava una granota blava plena de greix amb la llegenda "Mecànica Salinas" brodada en vermell sobre el pit)- que van trobar un conductor d'aquests per la marca de roda que va deixar a sobre del cadàver. Si no els troben és perquè no els dona la gana!

-No sempre es tan fàcil -va dir en Tejero. Ignorava el seu nom real, però aquest individu era clavat al famós Coronel Tejero, i a sobre havia estat guàrdia civil. Retirat i tot, de vegades donava la sensació d'estar en actiu. Em feia sentir en part segur i en part amenaçat: era un dels típics personatges que surten als programes de successos de la televisió, aquells que, sense venir al cas, es carreguen a quatre o cinc abans de destapar-se el cap d'un tret-. En el caso que usted cuenta el coche dejó evidencias. En el de Codony -l'exguàrdia civil pronunciava el cognom tal com s'escriu, sonava "codoni": era incapaç de dir ni un mot en català malgrat que portés cinquanta anys vivint aquí- es possible que no dejara ningun rastre.

-Vostè com els metges -va fer el Mecànic-: protegint als del gremi!

-Escolteu-me -va posar ordre en Santos. Una taca verdosa al seu davantal em va cridar l'atenció perquè tenia potes-: Qui sap de bolets, a part d'en Codony?

Van aixecar el braç quatre de les vuit persones que ens reuníem allà. Jo no, per suposat. Finalment, en Santos també el va aixecar. Vaig mirar els escollits pel pla evident d'en Santos: el Mecànic, en Tejero, el Gallec i el Xulo. Un cop van començar a parlar de proposar-li l'excursió a l'Avi Codony, els que no entràvem dins el pla ens vam retirar. Vaig repassar un cop més els que hi anaven i vaig romandre pensarós. No eren amb els que més es feia. De fet, en Codony s'havia discutit més d'una i de dues vegades amb tots ells, sobre tot amb en Tejero i amb el Gallec pel tema de l'idioma. L'únic que l'apreciava, i el sentiment era recíproc, era en Santos. Amb el Xulo pràcticament ni es coneixien, tanmateix això no era una dificultat, més aviat un avantatge. Com a mínim, amb el Mecànic, en Santos i el Xulo, eren majoria...

L'endemà de la reunió, divendres, li van proposar anar el dissabte a collir bolets, i va ser tan gran l'alegria que li van donar que l'home els va abraçar un per un.

De lluny, des de la meua taula, amb el Diari de Terrassa obert per la pàgina d'espectacles, l'observava: en Codony semblava, en sí mateix, un bolet: baixet, lleugerament torçat i amb la boina fent-li de capell.

AQUELL DIVENDRES se'm va fer completament estrany. Semblava estar fent les coses sense ser patró del meu vaixell, sense tenir les mans al timó i sense poder llegir la carta de navegació.

Em vaig arrossegar per la feina amb el cap centrat en altres pensaments: en Codony, tan consumit, cada cop més consumit pel dolor i els anys, amb les seves constants queixes sobre els seus ronyons maltractats per la feina i el seu fetge castigat per un beure que havia aconseguit vèncer, tot i que no completament; el rostre sec d'en Tejero mirant el Mecànic amb odi quan li va dir allò de la protecció entre professionals; la taca amb potes del davantal d'en Santos...

Pensava en les paraules que em va dir l'Avi Codony un dia d'estiu que me'l vaig trobar pel centre:

-Vinc de fer una ruta pels vapors. Collons, quin canvi! Ara tot son blocs de pisos... suposo que, tard o d'hora, tot el que pertany a aquella època desapareixerà. Hi ha algú a qui no li agrada recordar el passat industrial de la vila, i s'encaparra en fer-lo desaparèixer... però mira -em va ensenyar les seves mans, dos mapes de carreteres i camins plens de taques-: això és Terrassa. Ho ha sigut i ho serà sempre.

El vaig fitar i ell a mi. Tanta amargor i tanta saviesa plegades dins uns mateixos ulls em van fer esgarriar.

-El convidó a un trifàsic, Avi -vaig dir, sense saber, en la meua ignorant joventut, què respondre-li. Havíem anat a la Plaça Vella i ens havíem "acomodat", entre cometes, en sengles cadires metàl·liques d'una de les terrasses que abocaven els seus clients a mirar l'aldarull provocat pels infants que poblaven la plaça, des del Carrer Major fins a l'Església del Sant Esperit i més enllà. Quan va acabar la jornada, no m'ho creia. Només sortir per la porta, el meu mòbil va sonar per despertar-me: era el meu amic Blai. Vaig estar a punt de no respondre la trucada. Però ho vaig fer. En Blai em convidava a sopar al Viena del Park Vallès i a fer petar els ossos a La Nit: em tenia preparada una sorpresa. Jo, que no sabia que des del dia anterior algú havia donat un cop a la primera de les fitxes de dòmino que, pacientment, m'havia dedicat a col·locar en l'ordre que composava la forma de la meua vida, fent-les caure pausada però irremeiablement, m'hi vaig negar al principi. Però, tal i com ja he explicat, no lligava ni a la de tres i en Blai, murri com ell sol, em va suggerir que si hi anava, potser em presentava una noia que es moria de ganes per conèixer-me. Vaig accedir-hi, finalment.

La Nit era un batibull de gents estrofolàries, de faldilles curtes, pèls de punta i robes de marca. Tot barrejat en una autèntica miscel·lània de maneres de veure la vida, la diversió i les relacions humanes. Tots eren rars per a tots i cadascú buscava entre la gentada la mitja taronja que els completava la idea del passar-s'ho bé.

En Blai m'havia passat el braç per les espatlles només veure'm a l'aparcament i m'havia dit:

-Tio, ja estàs preparat per conèixer la Nina!

-Qui coi es la Nina? -vaig fer. L'alè d'en Blai em feia pensar que ja portava estona esperant-me. I no al Jamaica Cofee Shop, precisament...

-La Nina és la cosina francesa de la meua xicota. Tu parles francès, oi?

-Sí -vaig fer.

-De puta mare. La noia te vint anys i s'estarà aquí un parell de mesos. No vol rotllos que durin, només algú que li ensenyi la ciutat, algú amb qui es pugui enrotllar de tant en tant. Es perfecte!

El seu somriure estúpid em va indignar. Quina classe de noia es pensava que buscava jo? La idea no estava malament, de fet no se'm presentaven ocasions així tot sovint, però no em feia gràcia que la noia fos una espècie de màquina de col·leccionar tios.

-No serà una mica meuca? -vaig dir.

-No. Si li agrades, només sortirà amb tu. L'únic és que no vol enamorar-se ni res d'això perquè tornarà a França ben aviat i passa de relacions a distància. Però t'ho has de currar. Va, posa't guapo, que venen.

Quan la vaig veure, se'm van passar les reticències.

La Nina era, autènticament, el que el seu nom deia. La música de les seves passes eclipsava la que sonava pels altaveus de l'aparcament. El seus cabells, curts, brillants, negres, emmarcaven un rostre de delicats trets, ulls glaucs i pell blanca. Vestia discretament i la seva mirada era tímida però tan gran que t'atrapava.

Vaig aguantar la respiració. Involuntàriament, estúpidament, vaig prémer el braç d'en Blai.

El meu amic, per evitar-me un mal tràngol em va xiuxiuejar:

-Parla castellà. Poquet, però es fa entendre. I el comprèn perfectament.

-I per què em deies si parlo francès? -vaig fer sense deixar de contemplar la menuda joia que caminava tot guaitant-me.

-Perquè ella no parla gaire castellà. Si hi ha alguna cosa específica que et vulgui dir -en Blai em va picar l'ullet-, no hi ha perill que l'idioma us talli el rotllo.

Dels dos petons inicials vam passar vertiginosament al sopar, on la conversa va anar d'allò més bé: la Nina estudiava cant, li encantaven els U2, com a mi, i vèiem tots dos els mateixos tipus de pel·lícules, clàssics de filmoteca. Pel·lícules en blanc i negre.

El temps va córrer com un boig i quan vaig voler adonar-me'n, en Blai i la seva xicota, la Cristina, havien desaparegut i jo havia abandonat el meu únic Malibú amb pinya, canviant-lo per les innumerables consumicions que, entre la Nina i jo vam fer passar gola avall. Recordo haver arribat de miracle a casa la seva cosina, d'haver-li fet un petó inepte als llavis i d'haver-me endut un tros de paper amb el seu número per trucar-la l'endemà.

Com vaig arribar a casa meua, encara no ho sé. Només tinc la noció que vaig estirar-me al llit pensant tres coses: que m'agradava la Nina, que a aquella hora, les sis del matí, es devien trobar l'Avi Codony i els seus companys d'excursió boletaire per sortir cap el bosc, i que si allò que em trasbalsava el cos (el mal de ventre, l'eufòria, els punts fluorescents que saltaven rere les meves parpelles i l'erecció persistent) s'assemblava als efectes de la ingestió de l'amanita muscaria.

EL SOMNI COMENÇAVA en una marquesina. Jo seia sol i esperava un transport públic que no arribava mai. Vestia una gavardina de color verd oliva i duia un paraigües vermell, que, en el moment en què s'iniciava el somni, reposava silenciós a la meua falda.

D'algun punt indeterminat, com passa als carrers del centre quan arriba l'època de Nadal, i els altaveus escupen

les meloses i harmòniques notes que ambienten les rues i indueixen a la compra, m'arribava la música del número principal de la pel·lícula "Cantant sota la Pluja".

Tot d'una, arrencava a ploure i jo, tocat ara també amb un barret, obria el paraigües i executava una coreografia folla. Folla perquè no tenia cap mena de ritme i perquè, poc a poc, les gotes de pluja m'anaven cremant les robes fins deixar-me despullat.

El fum que pujava de cada un dels milers de foradets que s'obrien a la meva gavardina, els meus pan talons, el meu barret, la meua pell, desprenia una olor càustica, corrosiva, repel·lent fet i fet, i es cargolava maliciosament per l'aire fins endinsar-se a les meves fosses nasals, amb la fatal intenció de fer-me entendre que era el fum que la pluja àcida li arrencava al meu cos mentre el consumia.

Però jo continuava ballant. I trobava rere una cantonada un grup de persones que sabien el mateix ball i que vestien tots igual i que duïen paraigües oberts que s'anaven fonent amb la consegüent emissió de vapors corrosius.

Eren la Nina, en Xulo, l'Avi Codony, en Santos, en Tejero, el Mecànic, el Gallec i el meu amic Blai i la seva xicota, la Cristina.

Tots marcàvem les mateixes passes de ball, nus sota la pluja àcida, fins que els nostres cossos s'acabaven fonent entre gasos pestilents, i l'únic que quedava de nosaltres eren uns esquelets ballarins que, en comptes de protegir-se del xàfec amb paraigües, ho feien amb sengles bolets gegantins.

"Singing in the Rain" encara sonava al meu cap i la olor de la carn fosa -la que al somni era olor a carn fosa- per la pluja àcida, encara em feia pessigolles al nas quan la meua mare em va despertar dient-me que el dinar era a taula.

Vaig mirar el ràdio despertador de la meua tauleta i vaig comprovar que era massa tard per fer-me l'orni.

Em vaig llevar i vaig fer un breu pas per la dutxa abans d'anar al menjador per trobar-me amb la cara de pocs amics del meu pare i la de digna serietat de la meua mare.

"Soc massa gran per a que em foteu la bronca", vaig pensar.

No vam discutir, cosa que em va sorprendre. Suposo que fins i tot això estava canviant en aquells moments. Vaig dinar, em vaig esplaïar a la banyera una llarga hora i vaig procedir a la trucada que em ballava pel cap des que havia despertat.

-No es troba gaire bé -em va dir la Cristina.

-No? -vaig respondre. Quina merda! Segur que la Nina no em volia tornar a veure.

-Però, ei, li agrades força! -em va confiar. Una petita part de mi es va inquietar. La resta, va fer un bot d'alegria.

-Li diràs que l'he trucat per interessar-me per ella?

-I és clar! Ara dorm la mona. Quan es desperti li diré.

-Creus que... voldrà sortir amb mi demà a la tarda?

-Ja li diré que et truqui. Digues-me el teu número i ja quedareu.

-Fantàstic! -li vaig donar el número i vaig penjar.

Fantàstic, si.

EL MEU GAT S'ESTIRAVA I S'ARRONSAVA al peu del radiador del menjador. Jo, assegut amb cara de babau davant la tele, esperava la trucada de la Nina amb neguit. Dissabte a la tarda i el meu mòbil encara no havia sonat ni un sol cop; dormia plàcidament sobre la taula.

Es va despertar amb la música de "Let it Be" dels Beatles, per tant, devia ser en Francesc, un de la colla. Em preguntava què faria l'endemà a la tarda.

-Si tot va com ha d'anar -vaig dir-li-, sortiré amb una noia.

-Toma! -va exclamar- Aquesta és nova, que hakis lligat!

-En Blai em va preparar una cita a cegues i va anar de perles. El que passa és que ens vam emborratjar de tal manera que ara la noia està passant un coma etílic a casa la seva cosina i a mi em molesten fins i tot els miols d'en "Garrinet". Hem quedat que em trucaria i de moment no ho ha fet.

-Ei, doncs penjo, que igual et truca i estàs fent-la petar amb un paio pelut.

-T'ho agrairia de tot cor -vaig fer-. Si no tinc pla demà, ja et trucaré.

-Si, fes-ho, que aquest diumenge pujarem a la torre de Vacarisses i farem una festassa!

-Però com podeu fer festes el diumenge?

-La vida és curta, nen.

-Penja, galifardeu!

-Digues alguna cosa, si no et rutlla!

-Vale, pesat!

-Déu!

-Adéu.

Va ser la única conversa telefònica que vaig tenir el dissabte.

El diumenge em vaig despertar de mal humor. Vaig mirar el mòbil només obrir els ulls i no hi vaig veure cap

missatge. Em vaig llevar i vaig interrogar la meva mare sobre les darreres trucades telefòniques rebudes. Cap per a mi. De fet, feia dos dies que ningú trucava a casa.

Vaig agafar el cotxe, decidit a anar a fer un vol pel parc de Vallparadís.

El matí feia venir ganes de passejar. El cel apareixia net de núvols, brillant, elèctric. Devia haver plovisquejat durant la nit perquè hi havia un agradable ambient humit surant a l'aire, impregnat als arbres. El verd, el gris i el marró barrejats en un sac d'olors de tardor, els lladrucs dels gossos i els crits dels nens... el cant alegre del meu mòbil sonant a la butxaca interior de la meva caçadora:

-Si -vaig fer, esperançat.

-Hola, soy Nina -va dir una veueta lluitant amb la cobertura.

-Bonjour, Nina. Comment te sens-tu aujourd'hui? -li vaig preguntar en el seu idioma per fer-me el simpàtic.

La Nina va continuar parlant-me en castellà després de respondre en francès que es trobava millor. Em va dir si volia que quedéssim per sopar, i em va faltar temps per dir-li que passaria a recollir-la a les set per casa la seva cosina.

Un cop més, el temps es va disparar. Ens vam veure i, oblidant que la passada nit ens havíem fet un petó als llavis, ens en vam repartir quatre a les galtes, dos per a mi i dos per a ella, amb una mica d'incòmode timidesa. La vaig portar a un bon restaurant, vam menjar bé, vam beure millor i vam gaudir de la mútua companyia. Abans que ens n'adonéssim eren les dotze de la nit, una mica tard per un diumenge, i encara caminàvem per la Rambla tot explicant-nos les nostres vides.

Al portal de casa la seva cosina, i aquest cop completament sobris, ens vam besar lenta i dolçament. Ens vam acomiadar sense dir-nos fins quan i quan la nina francesa que es deia Nina va ser engolida per l'ascensor, vaig romandre uns minuts més mirant el meu reflex translúcid a la porta de vidre de l'edifici.

Al cotxe vaig comprovar que eren dos quarts de dues i vaig afanyar-me a arribar a casa i al llit, mentre el cel es tornava d'un color blau brut, predecessor de la pluja.

Eren les dues quan em posava al llit on, tot i estar mort de son, vaig fer voltes i més voltes fins que vaig adormir-me.

La última vegada que havia consultat el rellotge eren tres quarts de quatre.

FENT PAMPALLUGUES A LA FOSCOR, un nou-cents vermell procedent del despertador em va fer saltar del llit el dilluns.

-Merda! -vaig cridar- M'he adormit!

El telèfon va sonar com si tingués ganes de bronca. El vaig despenjar i vaig trobar-me amb la veu que m'esperava: el meu cap, en Cruz.

-Que et trobes malament o et passa alguna cosa? -va dir, sopes com era. Semblava que parlés amb el gat Silvestre.

-No, no -em vaig disculpar-. És que m'he adormit. No em deu haver sonat el despertador.

-Doncs ja estàs volant cap aquí, noi. Avui no sé què passa que anem de cul.

-Vinc de seguida.

La meva mare es llevava en aquells instants.

-Què fots tu aquí? -va dir, estranyada.

-M'he adormit -vaig remugar.

-Clar, si arribes el diumenge a les tantes, és normal.

-M'en vaig, que tinc pressa -vaig dir per no començar de bon matí.

Era el primer cop en cinc anys que arribava tard a la feina. No hi havia hagut cap dia que faltés al meu compromís amb el despertador. Havia calculat fins l'últim minut de preparació abans de sortir per la porta, i no l'havia variat ni un segon des que havia establert l'itinerari llit-dutxa-menjador-cotxe-bar-feina.

Les coses estaven canviant a marxes forçades: el divendres no havia anat al gimnàs, quan tampoc hi havia faltat mai des que m'havia apuntat. Vaig conèixer una noia i havia arribat a alguna cosa -per poca que fos- amb ella, fita que no havia assolit encara amb cap altre noia...

Però encara hi havia més coses que canviarien aquell dilluns, sols que jo no ho sabia.

Vaig arribar al meu lloc de treball a tres quarts de deu. Pel que es veia, el trànsit era molt més espès a aquelles hores. A més, algú havia deixat el cotxe al lloc on aparcava sempre el meu, un lloc que pensava que només jo coneixia, il·lús de mi, i que ara, ocupat per l'automòbil d'un estrany, semblava ser un santuari violat per un profà; un profà que conspirava, junt amb la resta de la Humanitat, per fer-me la guitza i destrossar la meva paradisiaca monotonia.

A l'hora de dinar vaig passar un moment pel bar Santos, per saludar l'Avi Codony. Allà m'esperava un nou sotrac:

-L'Avi no ha vingut aquest matí -em va dir en Santos. La taca verda amb potes semblava haver-se desplaçat al davantal... o potser era que l'amo del bar se l'havia col·locat malament.

-Què em dius? -vaig dir, bocabadat. Però què coi passava? -Vau anar a l'excursió, oi?

-Si, i va anar la mar de bé -em va dir.

-Aleshores?

-Jo què sé, noi.

-Saps si es troba bé?

-Escolta, no sóc sa mare, jo. Jo què sé, ja vindrà.

"Ja vindrà, ja vindrà", vaig pensar. En Santos no sabia que les coses s'estan dretes un moment i s'esfondren tot seguit sense venir al cas.

Com que havia aparcat on havia pogut, és a dir, allà on era prohibit, en arribar on hauria d'estar el meu cotxe només vaig trobar un triangle adhesiu al terra. La grua també conspirava contra mi: tot el carrer era una exposició de cotxes aparcats en llocs prohibits i només s'havien endut el meu.

Vaig tornar al bar Santos. Des d'allà vaig trucar a casa i vaig dir-li a la meua mare que no hi aniria a dinar.

-Se m'han endut el cotxe.

-Qui se t'ha endut el cotxe? Te l'han robat?

"En certa manera", vaig pensar.

-No, han sigut els de la grua. Podries anar a buscar-lo? Ja et tornaré les peles.

-Ai, fill. No sé què et passa últimament, que estàs canviant molt.

Tot, absolutament tot, estava canviant últimament...

Mentre feia veritables esforços per menjar-me l'entrepà de llom d'en Santos sense pensar en la taca verda del seu davantal, mirava, gairebé sense veure'l, el tamboret buit i amb el cuir pelat del costat de la màquina escura butxaques. L'andròmina emetia unes musiques tristes, uns llums pàl·lids, com si trobés a faltar l'Avi Codony. Durant l'estona que portava al bar, havia vist culs indignes postrats al tron del vell. Que no sabien que aquell lloc era reservat? Ningú els deia res, com si no comptessin amb la possibilitat que en Codony aparegués i es quedés sense lloc on seure.

Vaig veure el Mec

ànic i el Xulo, i vaig estar temptat de preguntar-los si sabien alguna cosa del seu company d'excursió, però en Santos tenia raó: m'estava neguitejant per una fotosa. Igual l'Avi no s'havia trobat bé, o no havia estat d'humor per anar al bar...

Però com que la falta de les coses fixes a la meua vida em feia sentir tan indefens, l'absència del vell em resultava doblement preocupant: primer, perquè l'apreciava i, per tant, m'amoïnava per ell; segon, perquè el fet que no hi fos em removia quelcom intern, quelcom que feia la mateixa olor que la carn fonent-se sota la pluja àcida del meu somni.

EL DILLUNS VA ACABAR ESTREPITOSAMENT. En Cruz em va fer pujar al seu despatx al finalitzar la jornada i em va deixar anar un sermó de tres quarts d'hora sobre la puntualitat i la meua importància al departament. Un home com jo, metòdic en la feina, pulcre en la presentació de tots els documents, puntual de mena, convertia la seva aportació al funcionament interdepartamental en quelcom que no podia fallar. Una malaltia, sí, un cas de gravetat, sí... però no era permisible un descuit com aquell.

En un gest impensable en mi només tres dies abans, vaig tenir la gosadia de replicar al meu patró amb una frase que semblava haver estat pronunciada per una altra persona, una frase que no vaig poder reprimir a temps i que em va col·locar en una posició un tant compromesa:

-Miri, Cruz, si sóc tan imprescindible, potser és hora que se m'apugi el sou, no?

El meu cap em va mirar, tallant el flux de les seves paraules bruscament.

-Aquest no és el tema que ens ocupa -va bordar.

-No, però potser ens hauria d'ocupar -va tornar a dir aquella veu rebel. Acte seguit em vaig aixecar de la cadira i, amb les mans a la taula exempta de paperassa acumulada d'en Cruz, vaig dir-. Sento haver arribat tard aquest matí. No es tornarà a repetir. Però li prego que consideri el que li acabo de dir, perquè tot arriba a un punt en el que el que sembla que no canviarà mai, canvia, i cregui'm quan li dic que ningú està preparat per que li esguerrin l'ordre establert. Bona tarda.

I vaig abandonar el despatx i l'empresa a corre cuita. L'únic autobús de línia que passava pel polígon ho faria en cinc minuts.

No em vaig veure amb cor d'anar al gimnàs. Vaig tornar a casa i, després de comprovar que la mare havia recollit el meu cotxe del dipòsit, vaig tancar-me a l'habitació i vaig llegir fins l'hora de sopar.

-Què tenim per sopar? -li vaig preguntar a la mare.

-Vedella amb bolets -va dir ella.

L'endemà vaig llevar-me a l'hora.

"Avui tot tornarà a la normalitat", vaig dir-me, com per convèncer-me, tot i que sabia que no ho aconseguiria. I no ho vaig aconseguir. En Codony continuava desaparegut però ningú el trobava a faltar.

-És un vell, nano -em va dir el Mecànic quan li vaig preguntar si sabia alguna cosa d'ell-. Els vells es posen malalts tot sovint. No t'amoïnis, que ja vindrà! -es va passar les mans per la granota tacada de greix i em va mirar

com si estigués boig.

-Però ell es va trobar bé per anar a collir bolets, oi?

-Sí, fins i tot vam fer una graellada quan vam acabar! En Codony li va donar canya a la carn a la brasa, a l'all i oli i al vi negre del Priorat. Segur que li va caure com una puntada als ronyons! Ja saps que el iaio procurava no beure des que ho havia "deixat"...

-Fijo que está en casa recuperándose -va intervenir en Tejero.

Els vaig mirar tots dos, mig convençut.

Però va passar la setmana i en Codony no apareixia.

Finalment, el dilluns següent vaig saber de l'Avi. Pràcticament no havia acabat de tancar la porta del bar quan en Santos se'm va acostar. Em va mirar amb una ganyota compungida, em va agafar de les espatlles i va dir:

-L'Avi ha mort.

Vaig moure el cap, com si m'hagués parlat en un idioma desconegut i vaig fer:

-Perdona?

-El vell -va insistir en Santos, tot sacsejant-me-. L'Avi Codony s'ha mort.

Malgrat els meus vint-i-cinc anys, malgrat no ser la primera vegada que algú em donava una notícia d'aquelles característiques, malgrat que alguna cosa interior m'havia estat dient que ja ho sabia, que ja m'ho imaginava, no vaig poder evitar que se m'escapessin les llàgrimes.